

UNIVERSITETET I OSLO

ØKONOMISK INSTITUTT

Obligatorisk øvelsesoppgave i: ECON1310 Økonomisk aktivitet og økonomisk politikk

Dato for utlevering: 15.03.2012

Dato for innlevering: 29.03.2012

Innleveringssted: Ved siden av SV-infosenter, mellom kl. 12.00 og 14.00

Øvrig informasjon:

- Denne øvelsesoppgaven er **obligatorisk**. Kandidater som har fått den obligatoriske øvelsesoppgaven godkjent i et tidligere semester skal **ikke** levere på nytt. Dette gjelder også i tilfeller der kandidaten ikke har bestått eksamen.
- Denne oppgaven vil **IKKE** bli gitt en tellende karakter. En evt. karakter er kun veiledende
- Du må benytte en ferdig trykket forside som du finner her:
<http://www.sv.uio.no/econ/studier/admin/eksamen/obligatorisk-aktivitet/index.html> .
- **Det skal leveres individuelle besvarelser. Det er tillatt å samarbeide, men identiske besvarelser (direkte avskrift) vil ikke bli godkjent!**
- Sammen med besvarelsen skal du levere et erklæringskjema som du finner her
<http://www.sv.uio.no/econ/studier/admin/eksamen/obligatorisk-aktivitet/index.html> .
Besvarelser uten erklæringskjema vil ikke bli rettet!
- **NB!** Du finner informasjon om innleveringsoppgaver og kildebruk på
<http://www.sv.uio.no/studier/ressurser/kildebruk/index.html>. Du finner informasjon om konsekvenser ved fusk på <http://www.uio.no/studier/admin/eksamen/fusk/>
- Det er viktig at øvelsesoppgaven blir levert innen fristen (se over). Oppgaver levert etter fristen vil **ikke bli rettet**.*)
- Alle øvelsesoppgaver må leveres på innleveringsstedet som er angitt over. Du må ikke levere øvelsesoppgaven direkte til emnelæreren eller ved e-post.
- Dersom øvelsesoppgaven ikke blir godkjent, vil du få en ny mulighet ved at du får en ny oppgave som skal leveres med en svært kort frist. (Merk: Å levere ”blankt” gir ikke rett til nytt forsøk.) Dersom heller ikke dette forsøket lykkes, vil du ikke få anledning til å avlegge eksamen i dette emnet. Du vil da bli trukket fra eksamen, slik at det ikke vil bli et tellende forsøk.

*) Dersom en student mener at han eller hun har en god grunn for ikke å levere oppgaven innen fristen (for eksempel pga. sykdom) bør han/hun søke instituttet om utsettelse. Normalt vil utsettelse kun bli innvilget dersom det er en dokumentert grunn (for eksempel legeerklæring).

UNIVERSITETET I OSLO
ØKONOMISK INSTITUTT

ECON 1310
Obligatorisk øvelsesoppgave 1310

Ved sensuren tillegges oppgave 1 vekt 1, mens de andre oppgavene får vekt 2

Oppgave 1

Er følgende utsagn riktige eller gale? Gi en kort begrunnelse for svaret.

- a) Høyere rente fører til sterkere krone
- b) Høyere rente fører til økt arbeidsledighet
- c) Økt arbeidsledighet fører til høyere rente
- d) Høyere lønninger fører til høyere priser
- e) Sparing er lik disponibel inntekt minus konsum
- f) Økt oljepris fører til økt BNP i Norge, målt i faste priser
- g) Økt norsk eksport fører til en styrking av den offentlige budsjettbalansen.

Oppgave 2

Veiledning

I denne oppgaven skal du forklare de økonomiske mekanismene i hver deloppgave, men det er ikke ment at du skal bruke tid på å forklare modellen utover det som blir spurt om i oppgaven.

Oppgave:

Ta utgangspunkt i modellen

- (1) $Y = C + I + G + X - Q,$
- (2) $C = c_0 + c(Y - T),$ $c_0 > 0, 0 < c < 1,$
- (3) $T = t_0 + tY,$ $0 < t < 1$
- (4) $Q = aY$ $0 < a < 1$

der Y er bruttonasjonalproduktet (BNP), C er privat konsum, I er private realinvesteringer, G er offentlig kjøp av varer og tjenester (som kan deles i offentlig konsum C_{off} og offentlige realinvesteringer I_{off} , slik at $G = C_{\text{off}} + I_{\text{off}}$), X er eksporten, Q er importen, T er nettoskatter (skatter og avgifter minus trygder og andre overføringer), t er "skattesatsen", t_0 er skatter som er uavhengige av BNP. c_0 , c og a er parametre som beskriver hvordan økonomien virker. Vi antar at disse parametrene har kjente verdier. Myndighetenes virkemidler er G , t_0 og t . De endogene variablene er Y , C , T og Q .

Modellen kan løses for Y , noe som gir

$$(5) \quad Y = \frac{1}{1-c(1-t)+a}(c_0 - ct_0 + I + G + X)$$

- (i) Hva blir virkningen på BNP, landets sparing og offentlig sparing av følgende endringer?
- Økt eksport
 - Reduserte skatter uavhengig av BNP

Oppgave 3

De alvorlige gjeldsproblemene i mange industriland har medført forslag om finanspolitiske regler for å minske risikoen for at offentlig gjeld blir for høy. Betrakt følgende regel: Finanspolitikken må innrettes slik at den offentlige budsjettbalansen er lik null i hvert eneste år. Med utgangspunkt i modellen i oppgave 2, vis hva denne regelen ville innebære dersom det inntreffer en reduksjon i landets eksport. Anta at myndighetene vil skjerme offentlige kjøp, og derfor velger å justere skattene. Drøft kort fordeler og ulemper med regelen, og foreslå en endring i loven som kan gjøre den bedre.

Oppgave 4

Den norske kronen har styrket seg betydelig den siste tiden. Diskuter hvilken virkning det kan ha for rentesettingen til Norges Bank.

Se på ”Hovedstyrets begrunnelse rentebeslutningen” for rentemøtet 14. mars som ligger på Norges Banks nettsider (du kan finne det på <http://www.norges-bank.no/no/prisstabilitet/>). Hva sier Norges Banks hovedstyre kronkursen og rentebeslutningen? Hvordan passer det med din drøfting?

ENGLISH VERSION

In the grading, problem 1 is given weight 1, while the other problems are given weight 2.

Problem 1

Are the following statements correct or incorrect? A brief explanation is required.

- A rise in the interest rates leads to a stronger Norwegian krone
- A rise in the interest rate leads to higher unemployment
- Increased unemployment leads to a rise in the interest rate
- Higher wages lead to higher prices
- Saving is equal to disposable income less consumption
- An increase in the oil price leads to higher GDP in Norway, measured in constant prices
- An increase in Norwegian exports leads to a strengthening of the public budget balance

Problem 2

Instruction

In this problem you are supposed to explain the economic mechanisms for each question, but you are not supposed to spend time on explanations of the model apart from what you are asked about in the problem.

Problem

Consider the following model

$$\begin{array}{lll} (1) & Y = C + I + G + X - Q & \\ (2) & C = c_0 + c(Y - T) & c_0 > 0, 0 < c < 1 \\ (3) & T = t_0 + tY & 0 < t < 1 \\ (4) & Q = aY & 0 < a < 1 \end{array}$$

where Y is gross domestic product (GDP), C is private consumption, I is private investments, G is government purchases of goods and services (which may be decomposed in public consumption C_{off} and public investments I_{off} , where $G = C_{\text{off}} + I_{\text{off}}$), X is exports, Q is imports, t is the “tax rate”, t_0 is taxes that are independent of GDP, and T is net taxes (taxes minus benefits and transfers). c_0 , c and a are parameters describing the economy. The policy measures of the authorities are G , t_0 and t . The endogenous variables are Y , C , T and Q .

The model can be solved for Y , which yields

$$(5) \quad Y = \frac{1}{1 - c(1 - t) + a} (c_0 - ct_0 + I + G + X)$$

- (i) What is the effect on GDP, the saving of the country, and the public saving, of the following changes?
 - a. Increased exports
 - b. Reduced taxes which are independent of GDP

Problem 3

The serious debt problems in many industrial countries have lead to suggestions of fiscal rules aimed at reducing the risk of too high public debt. Consider the following rule: The fiscal policy should be conducted so that the public budget balance is equal to zero in every year. Use the model in problem 2 to show what this rule will imply if there is a reduction in the exports of the country. Assume that the authorities shelter public purchases, and therefore choose to adjust taxes. Discuss briefly advantages and disadvantages of this rule, and suggest a change in the law which may make it better.

Problem 4

The Norwegian krone has appreciated considerably recently. Discuss the effects this may have on the interest rate setting of Norges Bank.

Consider "The Executive Board's monetary policy decision – background and general assessment" for the interest rate decision 14 March, which you may find on Norges Bank's web pages (you may find it on <http://www.norges-bank.no/en/price-stability/>). What does the Executive Board say about the krone rate and the interest rate decision? How does this correspond to your discussion?